

сти отъ пороцитѣ, ако тя по своя воля не се обърне къмъ доброто. Душата на човѣка е свободна, но, съединена съ тѣлото, тя е поробена отъ грѣха; значи, за да се очисти отъ пороцитѣ, тя трѣбва прѣди всичко самопроизволно да се освободи отъ грѣха, на който самопроизволно се е подчинила. На това основание и нейното очистване зависи отъ собствения и произволъ, а не отъ наказанието. Доброто само тогава може да се нарѣче добро, когато се прави доброволно, ако пъкъ се прави по принуда, тогава то не е добро. А затова, ако душата въ тѣлото на животното бжде очиствана по принуда, тя съвсѣмъ не се очиства. Значи, и мнѣнието за прѣселването на душата противорѣчи на своята основа.

Да пристъпиме сега къмъ разрѣшението на втория въпросъ: справедливо ли е това мнѣние само по себе си? — По-неже душата на човѣка обитава въ всичкитѣ части на тѣлесния съставъ, съ достовѣрностъ може да се каже, че тѣхниятъ съставъ е образътъ на душата и че душата се проявява въ такъвъ видъ, въ какъвто ние виждаме нашето тѣло. Ако душата се прѣселва въ тѣлото на безсловеснитѣ, необходимо е тя да се прояви въ тѣхъ въ такъвъ видъ, въ какъвто се проявява въ човѣшкото тѣло; но ние виждаме, че тѣлото на безсловесното въ много отношения се отличава отъ тѣлото на човѣка. При това, слѣдъ прѣселването си тя би могла да помни прѣдишното си състояние, което би я заставило да употреби всички срѣдства, за да се избави отъ своето заточение. Между това, всѣкому е извѣстно, че всички животни сж надарени съ чувство за самосъхранение, а такова чувство ясно показва, че животнитѣ нѣматъ никакво понятие за прѣдишното си сществуване. Ако прѣселването би било възможно, безсловеснитѣ животни биха се ползували отъ дарбата на словото, защото тѣ иматъ всичкитѣ необходими за това органи. Послѣ, отъ сжщото мнѣние може да се извади заключението, че съвсѣмъ нѣма безсловесни животни и че въ тѣхъ нѣма способностъ да се размножаватъ. Всѣко живо сщество може да произвежда само подобно на себе си отдѣлно и самостоятелно, което сжщо така, отъ своя страна, може да произвежда себеподобно. Напримѣръ, като допушаме, че човѣшката душа се прѣселва, тя и въ тѣлото на безсловесното животно може да произведе се-